

ประวัติตำบลนาเกษม

ตำบลนาเกษม จัดตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ.๒๕๒๒ มีประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านพอสังเขป ดังนี้ตำบลนาเกษม เดิมชื่อบ้านกันตวัน แยกออกมาจากตำบลแก้ง อำเภอเดชอุดม

จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๒ ประชาชนส่วนใหญ่เดิมอพยพมาจากจังหวัดศรีสะเกษ โดยเข้ามาจับจองบุกเบิกที่ทำกินตั้งบ้านเรือนเป็นกระจุก ตามเครือข่ายดินนานกันไปกับเส้นทางคมนาคม ภาษาและประเพณีดั้งเดิมเป็นลักษณะไทยอีสาน ตำบลนาเกษมเป็นตำบลหนึ่งในจำนวนตำบลของอำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี องค์การบริหารส่วนตำบลนาเกษม ได้จัดตั้งตามประกาศ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลนาเกษม เป็น ๑ ใน ๕ ตำบล ในเขตอำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งอยู่ห่างจากอำเภอทุ่งศรีอุดม ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางประมาณ ๕ กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ ๖๑ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๘,๑๒๖ ไร่ อาณาเขตติดต่อของตำบลนาเกษมมีดังนี้
ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลโคกขำแระ อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี และตำบลสมสะอาดอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยเริ่มจากสะพานข้ามห้วยขำแระ หมู่ที่ ๑ บ้านโคกขำแระ ตำบลโคกขำแระ ไปตามแนวกิ่งกลางลำห้วย จนถึงแยกเข้าห้วยกอกที่บ้านโนนดู่ หมู่ที่ ๗ ตำบลโคกขำแระ ตามแนวกิ่งกลางลำห้วยจนถึงแยกห้วยอารีย์ตามแนวกิ่งกลางลำห้วยที่บ้านน้อยห้วยอารีย์ตำบลสมสะอาด เรื่อยไปตามลำห้วยจนถึงสุดเขตที่บ้านสวนฝ้าย ตำบลสมสะอาด อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลโนนสมบูรณ์ และตำบลแก้งอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยเริ่มจากบ้านสวนฝ้ายตำบลสมสะอาด เรื่อยลงมาจนถึงเขตบ้านห้วยสำราญ ตำบลแก้ง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลโคกขำแระ อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยเริ่มจากสะพานทอดลอดเหลี่ยมข้ามห้วยขำแระ หมู่ที่ ๑ ตำบลโคกขำแระ ไปตามแนวกิ่งกลางลำห้วยโคกขำแระ เรื่อยไปตามแนวลำห้วยจนถึงบ้านโนนสว่าง หมู่ที่ ๒ ตำบลโคกขำแระ อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลกุดเรือ อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยเริ่มจากบ้าน ห้วยสำราญ ตำบลแก้ง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี เรื่อยไปจนถึงบ้านทุ่งช้าง หมู่ที่ ๖ ตำบลกุดเรือ อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
เขตการปกครอง ตำบลนาเกษม แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๑ หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑,๖๗๔ ครัวเรือน มีประชากรจำนวน ๕,๘๐๕ คน โดยมีนายแสวง สิทธิพร เป็นกำนันคนปัจจุบัน
ลักษณะภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศของตำบลนาเกษม มีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น สามารถแบ่งได้ ๓ ฤดูมีรายละเอียดดังนี้
๑.ฤดูฝน อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงตุลาคม
๒.ฤดูหนาว อยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์
๓.ฤดูร้อน อยู่ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม
โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค
สภาพการคมนาคมภายในตำบลนาเกษม โดยไปทั่วยังไม่สะดวกเท่าที่ควร ถนนมีลักษณะเป็นหลุมเป็นบ่อมีถนนลาดยาง ๑ สาย ผ่านหมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๕ และหมู่ที่ ๑๐ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน และเส้นทางคมนาคมตามซอยต่างๆของหมู่บ้านในตำบลนาเกษมเป็นถนน

คอนกรีตและถนนลูกรังตามศักยภาพและความพร้อมด้านงบประมาณในแต่ละปี
ไฟฟ้า ตำบลนาเกษมได้ใช้บริการไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเดชอุดม ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือนจำนวน ๑,๖๗๔ ครัวเรือน
ประปา ตำบลนาเกษมมีการให้บริการระบบประปาเพื่อการอุปโภคและบริโภคประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑๑ แห่ง โดยมีแหล่งน้ำดิบจากน้ำบ่อบาดาลเพื่อใช้ในการเกษตร จำนวน ๒๘๘ แห่ง และหมู่บ้านที่ไม่มีระบบน้ำประปาใช้ คือบ้านศรีเมือง หมู่ที่ ๑๐
ด้านสังคมและวัฒนธรรม
จำนวนครัวเรือน 1,674 ครัวเรือน จำนวนประชากร 5,905 คน การศึกษา การศึกษาของประชากรในตำบลนาเกษมส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3) และอนาคตแนวโน้มทางการศึกษาของประชากรตำบลนาเกษมจะมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ประชาชนมีการศึกษามากขึ้น เนื่องจากประชาชนมีการตื่นตัวและความสำคัญในด้านการศึกษา และการให้บริการด้านการศึกษาของศูนย์-การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน.ตำบลนาเกษม)ส่งผลให้ประชากรของตำบลนาเกษมมีระดับการศึกษามากขึ้น ตำบลนาเกษมมีสถานศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาในระบบ จำนวน 6 แห่ง ให้บริการในระดับประถมศึกษา จำนวน 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านโนนใหญ่ และโรงเรียนบ้านหนองถาวร ระดับโรงเรียนระดับขยายโอกาส 1 แห่ง คือ โรงเรียนนาเกษมเจริญวิทยา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 3 แห่ง
การนับถือศาสนา ประชาชนในตำบลนาเกษมส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (100%) มีวัด จำนวน 7 แห่ง วัดนอกจากจะเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในท้องถิ่นแล้วยังเป็นสถานที่ในการ

ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและจัดกิจกรรมประเพณีต่างๆ ในหมู่บ้าน

การสาธารณสุข การดำเนินงานด้านสาธารณสุข ประชาชนในตำบลนาเกษมใช้บริการด้านสาธารณสุขจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และโรงพยาบาลของรัฐ ตำบลนาเกษม มีสถานบริการด้านสาธารณสุขของรัฐ 3 แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบลนาเกษม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโนนใหญ่ และโรงพยาบาลขนาด 10-100 เตียง จำนวน 1 แห่ง ลักษณะการตั้งบ้านเรือนในตำบลนาเกษมการตั้งบ้านเรือนของประชาชนมีลักษณะเป็นกลุ่มรวมกันเป็นส่วนใหญ่ โดยจะตั้งบ้านเรือนตามเส้นทางคมนาคม มีบางส่วนที่กระจัดกระจาย และอาศัยอยู่ตามไร่นา ของตนเอง

ผู้นำชุมชน ตำบลนาเกษมมีผู้นำชุมชนที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ และเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ผู้นำชุมชนแบ่งออกเป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีรายละเอียดดังนี้ ผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ผู้นำทางศาสนา ประกอบด้วย เจ้าอาวาสวัดทุกวัด ผู้นำด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน ประกอบด้วย หมอพรหมณ์ หมอทรงธรรม และประธานกลุ่มแม่บ้าน ประธานกลุ่มเกษตรกร

สถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น ศาสนาสถาน หลวงปู่ดัด เป็นสถานที่บรรจุอัฐิหลวงปู่ดัด จิตฺตมโม ซึ่งท่านเป็นผู้ที่ก่อตั้ง วัดป่านาเกษม

หลวงพ่อดัด ความเป็นมาของปางมารวิชัย และการสร้างพระพุทธรูปปางมารวิชัยขณะที่พระบรมโพธิสัตว์ประทับ ณ

โพธิบัลลังก์ พญามารสวตตีประทับบนหลังช้างคีรีเมฆลี้สูง ๑๕๐ โยชน์ ยกทัพมาหมายจะทำลายความเพียรของพระองค์ พญามารเนรมิตร่างสูงใหญ่มีมือนับพันถือศาสตราวุธพร้อม น้าเหล่าเสนามารมากมายมีด้ามักวุดิน เหล่าเทวดาทั้งหลายหนีไปหมด แต่พระบรมโพธิสัตว์มิได้หวั่นกลัว พวกมารซัดศัสตราวุธเข้าใส่พระบรมโพธิสัตว์ แต่ศัสตราวุธเหล่านั้นกลายเป็นรูปฟ้ามลายไปสิ้น พญามารยังกล่าวทักท้วงว่า รัตนบัลลังก์นี้เป็นของนคุณพระบรมโพธิสัตว์ ทรงกล่าวว่า รัตนบัลลังก์นี้เกิดมาด้วยบุญที่พระองค์สั่งสมมาแต่ปางก่อน โดยอาศัยแม่พระธรณีเป็นพยาน แม่พระธรณีได้ปล่อยมวยผมบีบน้ำ กรวดอุทิศผลบุญจากการทำทานของพระบรมโพธิสัตว์ให้ไหลพัดพาเหล่ามาร ไปจนสิ้น เลยเป็นที่มาของการสร้าง พระพุทธรูปปางมารวิชัย พระพุทธรูปปางต่างๆ

พระใหญ่ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ปางสมาธิความเป็นมาของพระพุทธรูปปาง

สมาธิ หรือ พระพุทธรูปปางตรัสรู้ เกิดจากพุทธประวัติตอนที่พระบรมโพธิสัตว์มีชัยชนะเหนือพญามารแล้ว ทรงบำเพ็ญสมาธิต่อไป เมื่อจิตตั้งมั่นบริสุทธิ์ผ่องใสปราศจากอุปกิเลสแล้ว ใน

ปฐมยามทรงบรรดรูปพนิวาสนาสติญาณ คือ ระลึกชาติได้หลายชาติไม่มีที่สิ้นสุด ขนาดหน้าคัก 4 เมตร สูง 6 เมตร ประดิษฐานอยู่บริเวณลานวัดบ้านโนนกลาง ก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2510 – 2512 โดยประมาณ

สินค้าและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นตำบลนาเกษม

ที่ระลึก

1. กลุ่มทอผ้าซิดและทอเสื่อ ม. 5 บ้านโนนใหญ่ มีลวดลายตั้งๆมากมาย เหมาะสำหรับนำไปเป็นของฝากและของที่ระลึก

2. กลุ่มทอเสื่อและผ้าฝ้ายพื้น ม.4 บ้านนาเจริญ

3. กลุ่มปลูกข้าวไรต์เบอร์รี่ ม. 1 บ้านนาเกษม เป็นข้าวอินทรีย์ปลอดสารพิษ

4. กลุ่มทำขนม ม.3 บ้านโนนสนาม

จัดทำโดย

กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ตำบลนาเกษม อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัด

อุบลราชธานี